

Jamaica

Jamaica is één van de bekendste eilanden in het Caribisch gebied. Op dit eiland zijn mento, ska, rocksteady, reggae, dub, ragga en dancehall ontstaan. De Jamaicaanse muziek heeft haar weg over de hele wereld gevonden. Zij heeft op veel muziek haar stempel gedrukt.

MENTO

(Jamaica)

Mento onstaat in de jaren 1940 en 1950 op het eiland Jamaica uit de traditionele volksmuziek. Mento is de eerste muziek die op 78 toeren platen bewaard blijft. Er wordt dan natuurlijk al eeuwen muziek gemaakt, maar die muziek is nooit in opnames vastgelegd.

Mento combineert de muziek van de lokale bevolking met invloeden van Amerikaanse bigbands en calypso muziek. Soms wordt mento 'Jamaicaanse calypso' genoemd omdat het wel een beetje op deze carnavals- en feestmuziek lijkt. Mento is dansmuziek.

Mentobands spelen aanvankelijk alleen op bruiloften en feesten. Maar in de jaren 1950 gaan ze ook voor de toeristen in de hotels spelen. De teksten gaan over het alledaagse leven, vaak vol met grappen en seksuele toespelingen. Van de oude opnames op 78 toeren platen zijn er maar weinig bewaard gebleven. Bekende mento-artisten zijn Count Owen en Laurel Aitken.

SKA

(Jamaica/ Groot Britannië)

Uit een mix van Rhythm & Blues en mento ontstaat begin jaren 1960 op Jamaica de ska. In de simpele en speelse melodietjes van de vroege ska zijn de kenmerken van de mento nog goed te horen. Maar ska is veel sneller dan mento en het accent wordt op een snelle opzweepende afterbeat gelegd.

Ska wordt in Engeland erg populair onder de blanke skinheads. In de jaren 1980 komt het zelfs tot een tweede (vooral blanke) ska-golf. Ska is vooral dansmuziek. Er worden veel instrumenten uit de rock'n roll gebruikt, vaak aangevuld met meerdere blazers (trompet, saxofoon).

Bekende ska-artiesten zijn Derrick Morgan, Prince Buster, Desmond Dekker en The Skatalites. Ska-bands uit de jaren 1980 als Madness, The Beat, Bad Manners, The Selecter en The Specials laten een mengvorm van moderne popmuziek en ska horen.

ROCKSTEADY

(Jamaica)

In de tweede helft van de jaren 1960 ontstaat op Jamaica vanuit de ska de rocksteady muziek. De snelle simpele ska-ritmes worden langzamer; ze worden verder uitgewerkt met geraffineerde ritme- en baslijnen. Het accent bij de rocksteady ligt bij de drums en de baslijn. Deze muziek is de voorloper van de latere dub en reggae. Rocksteady is dansmuziek en gebruikt dezelfde instrumenten als ska.

Bekende namen zijn Duke Reid, Ken Boothe en Delroy Wilson.

REGGAE

(Jamaica)

Reggae ontstaat in 1968. De Maytals gebruiken dan voor het eerst dit woord op hun single 'Do The Reggay'. (Let op de schrijfwijze!). Reggae komt voort uit de rocksteady muziek, maar gebruikt de gitaar als ritme-instrument voor de langzame afterbeat. Reggae wordt al snel razend populair en veroverd de wereld. Reggae kent later op Jamaica vele varianten zoals de roots reggae, reggae met soul invloeden en de ragga. Maar ook op andere plekken in de wereld ontstaan vele reggae-stijlen zoals de Afrikaanse reggae. Internationaal bestaat vanaf die tijd de reggae pop en verschillende mengstijlen zoals techno reggae. Ook reggae is dansmuziek.

Bekende reggae-artiesten zijn The Maytals, The Wailers, Bob Marley en Peter Tosh.

ROOTS REGGAE

(Jamaica)

In de jaren 1970 ontstaat de roots reggae als beweging binnen de reggae. 'Roots' betekent letterlijk 'wortels'. Roots reggae wil terug naar de basis ('de wortelen', de oorsprong) van de zwarte bevolking. Roots reggae komt op voor de bevolking uit de ghetto's van Kingston en verheerlijkt het Rastafari geloof.

Roots reggae heeft een boodschap. Kenmerkend is de maatschappij-kritische politieke inhoud. In de teksten wordt kritiek gegeven op de westerse consumptiemaatschappij.

Bekende namen zijn Burning Spear, Black Uhuru, The Wailers en The Wailing Souls.

REGGAE MET SOUL INVLOEDEN

(Jamaica)

In de jaren 1970 krijgt de reggae muziek nieuwe invloeden vanuit de zwarte soul muziek. Close harmony zangers als Curtis Mayfield en Marvin Gaye worden het voorbeeld voor een nieuwe reggae variant. Binnen de reggae muziek ontstaan nu meerstemmige zangpartijen en zelfs covers van soul nummers. Soms wordt er gewoon soul gezongen over een reggaenummer heen.

Bekende vertegenwoordigers van deze stijl zijn The Heptones, The Wailing Souls, The Maytones en Horace Andy.

DUB

(Jamaica)

Eind jaren 1960 ontstaat uit de rocksteady en de reggae de dub muziek. In het begin is dub muziek een instrumentale versie van een reeds bestaand nummer. Deze versie is bedoeld om er op de sound systems overheen te toosten.

King Tubby is de eerste die allerlei geluidseffecten toevoegt aan bestaande platen. Dub wordt al snel enorm populair. Met de (latere) mengpanelen en samples kan men steeds vreemdere effecten maken en deze over een langzame hypnotiserende baslijn heenzetten. Een veel gebruikt effect in de dub muziek is de echo. Dub is een grote inspiratiebron voor de latere house en techno.

Het woord 'dub' is nu zelfs een aanduiding voor een instrumentale remix van een nummer met allerlei effecten, een zogenaamde 'mix'.

Bekende namen in de dub zijn King Tubby, Joe Gibbs, Lee Perry en Mad Professor.

RAGGA

(Jamaica)

In het midden van de jaren 1980 worden muzikanten steeds meer overbodig, door de computer en de digitale opnametechniek. In de studio kunnen veel instrumenten digitaal nagebootst worden. Dit is een revolutie op muzikaal gebied. Op Jamaica leidt dit tot een massaproductie en een nieuwe vorm van muziek die op reggae verderborduurde. Deze zogenaamde 'ragga' is dansmuziek waarbij elektronische instrumenten zoals computer, mengtafel en synthesizer vaak gecombineerd worden met zang.

Bekende namen zijn Shaggy, Chaka Demus, Shabba Ranks en Buju Banton. Ragga kent een snellere variant in de dancehall muziek.

DANCEHALL

(Jamaica)

Dancehall wordt ook wel 'bubblin' genoemd. Dancehall is een snelle variant van de reggae die vanuit de grote discotheken op Jamaica (de 'dance halls') komt. Dancehall is dansmuziek.

AFRIKAANSE REGGAE

(Afrika)

Reggae veroverde vanuit Jamaica de wereld. In Afrika wordt reggae ontzettend populair. Hier ontstaat een vermenging met Afrikaanse muziek. Afrikaanse reggae is dansmuziek en draagt een boodschap uit. Bekende Afrikaanse reggae artiesten zijn Alpha Blondy (Ivoorkust) en Lucky Dube (Zuid Afrika).

REGGAE POP

(Internationaal)

Reggaepop ontstaat uit een mengeling van Jamaicaanse muziek en westerse popmuziek. De westerse popmuziek wordt zelf vanaf de jaren 1970 door de reggae beïnvloed. Westerse popartiesten brengen reggae nummers uit, maar ook hiphop, house en techno (zie ook techno reggae) laten vaak een reggaegeluid horen. Reggaepop is dansmuziek.

Voorbeelden van reggae in popmuziek zijn te vinden bij Eric Clapton, The Rolling Stones en The Clash. Moderne reggaepopartiesten zijn Wyclef Jean, Lauryn Hill of Postmen. Postmen maakt een mix van reggae en hiphop.

TECHNO REGGAE

(Internationaal)

Reggae muziek wordt ook in techno en house gebruikt. Door de mogelijkheden van de mengtafels en samples kan je oude reggae nummers in een nieuw jasje uitbrengen. Zelfs als de zanger al jaren overleden is, zoals bij Bob Marley gebeurde. Zo is de remix van 'Sun Is Shining' een succesvol house nummer geworden. Techno reggae is dansmuziek